

KIRJALLINEN KYSYMYS 1107/2014 vp

Yksityistien sulkeminen moottoriurheilun harjoituskäyttöön

Eduskunnan puhemiehelle

On yleistä, että pieniä ja syrjäisiä tieosuuksia tai kokonaisia teitä suljetaan erinäisistä syistä. Autojen virallisia nopeuskisoja (ns. rallikisoja) varten teiden sulkeminen on välttämätöntä, ja näin todetaan myös tieliikenneasetuksen 51 §:ssä. Nopeuskisoihin rinnastetaan myös harjoituskilpailut, joissa ajetaan nopeusrajoituksista ja liikennesäännöistä poikkeavalla tavalla. Lupaprosessi tien sulkemiseksi on tehty kuitenkin erittäin hankalaksi, vaikka kyseessä olisi ainoastaan muutamman tunnin jakso, jonka aikana tie on suljettu.

Tien sulkeminen onnistuu nykyään ainoastaan kuulusmenettelyllä. Luvan myöntämisestä vastaa suljettavan tien sijaintipaikan poliisilaitos. Asemakaavassa merkittyjen liikenneväylien osalta luvasta vastaa kunta.

Nykyiseen lupaprosessiin suositellaan varattavan aikaa useampi kuukausi. Prosessi alkaa lehdessä julkaistavalla ilmoituksella, jonka jälkeen on tieosuuskunnan jäsenillä, tien varrella asuvilla tai tietä läpikulkureittinä käyttävillä kansalaisilla mahdollisuus tehdä muistutuksia. Vaikka muistutuksia ei tulisi, on poliisin päätös lainavoimainen vasta 30 päivän kuluttua päätöksenteosta. Tämä johtuu siitä, että poliisin päätöksistä voi valittaa paikalliseen hallinto-oikeuteen 30 päi-

vää päätöksenteon jälkeen. Kaiken tämän lisäksi maksuasetuksen mukaan tien sulkemista hakenut taho vastaa kaikista lupaprosessiin liittyvistä kustannuksista.

Näissä tapauksissa kyseessä on usein pienenmuotoinen ja täysin harmiton rallitapahtuma. On järjenvastaista, että prosessimme on näin monimutkainen yksinkertaisissa asioissa. Tämän tyyllisissä tapahtumissa, jossa kyse on yksityistiestä, riittäisi hyvin, että luvan myöntää tien omistaja ja järjestävä taho ilmoittaa asiasta viranomaisille paikallisessa sanomalehdessä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko ministeri valmis järkevöittämään teiden sulkemisen lupaprosessia yksinkertaistamalla sitä ja

onko ministeri valmis luopumaan kuulusmenettelyllä tapahtuvasta lupaprosessista ko. tilanteissa ja muuttamaan käytäntöä niin, että paikallinen päätös tien sulkemisesta esim. rallin harjoituskäyttöön riittää?

Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2015

Timo Heinonen /kok

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Timo Heinosen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1107/2014 vp:

Onko ministeri valmis järkevöittämään teiden sulkemisen lupaprosessia yksinkertaistamalla sitä ja

onko ministeri valmis luopumaan kuultusmenettelyllä tapahtuvasta lupaprosessista ko. tilanteissa ja muuttamaan käytäntöä niin, että paikallinen päätös tien sulkemisesta esim. rallin harjoituskäyttöön riittää?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Liikenne- ja viestintäministeriön johdolla valmistellaan laajaa tieliikennelainsäädännön kokonaisuudistusta. Uudistuksessa arvioidaan myös tien sulkemiseen liittyviä voimassa olevia tieliikennelain (267/1981) ja tieliikenneasetuksen (182/1982) säännöksiä. Hallituksen esitys uudeksi tieliikennelainsäädännöksi annetaan tämän hetken arvion mukaan eduskunnan käsiteltäväksi vuoden 2016 aikana.

Kuten edustaja Heinosen kysymyksestä ilmenee, tien sulkeminen on moniulotteinen prosessi. Sen tarkoituksena on turvata sekä tienpitäjän että tietä muuten kuin nopeuskilpailuun käyttävien henkilöiden oikeudet ja velvoitteet. Tien osakkaiden ja tien pitäjän lisäksi tien sulkemisella voi olla merkitystä muillekin henkilöille, jotka käyttävät suljettavaksi tarkoitettua tietä arjessaan. Voi olla niin, että mitään muuta reittiä kotiin ja pois sieltä ei ole kuin suljettavaksi tarkoitettu tie.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on antanut 27.9.2007 ratkaisun (Dnro 664/4/05), jossa hän ottaa kantaa tien sulkemiseen oikeussuojakysymysten kannalta. Tieliikenneasetuksen 51 §:n 1 momentin mukaan tien sulkulupaa koskevan hakemuksen johdosta on kuultava (suljettavan tien) tienpitäjää. Kuuleminen tapahtuu kaikkien tyyppisten teiden osalta etukäteen rallin järjestäjän toimesta tienkäyttösopimuksen tekemisen yhteydessä. Tärkeää on kuitenkin havaita se, että apulaisoikeusasiamiehen mukaan tieliikenneasetuksen 51 §:n 1 momentin lisäksi tietä suljettaessa sovellettavaksi tulevat asianosaisen kuulemistä yleensä koskevat perustuslain ja hallintolain säännökset. Kuultava joukko saattaa tällöin olla laajempi kuin tienpitäjä ja tien osakkaat. Saattaa olla niin, että kuultusmenettely on tehokkain tapa tavoittaa tämä laaja joukko.

Perustuslain 21 §:ssä säädetään oikeusturvasta, jonka yksi elementti on asianosaisen oikeus tulla kuulluksi. Hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Tästä yleisestä säännöstä voidaan poiketa vain hallintolain 34 §:n 2 momentissa mainituilla erityisillä perusteilla.

Tieliikennelainsäädäntöä uudistettaessa ei ole mahdollista rajoittaa perustuslain 21 §:ssä ja hallintolain 34 §:ssä säädettyä hyvän hallinnon perusteita, kuten oikeutta tulla kuulluksi, muutoksenhakuoikeutta ja viranomaisen selvitysvelvollisuutta. Tieliikennelainsäädäntöä uudistettaessa sääntelytasolla tehdään kuitenkin kaikki mahdollinen, jotta nopeuskilpailujen lupamenettelyt olisivat tulevaisuudessa mahdollisimman yksinkertaisia ja tasapuolisia tienkäyttäjien, tien osakkai-

Ministerin vastaus

KK 1107/2014 vp — Timo Heinonen /kok

den ja nopeuskilpailuja järjestävien tahojen kannalta.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2015

Liikenne- ja kuntaministeri Paula Risikko

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 1107/2014 rd undertecknat av riksdagsledamot Timo Heinonen /saml:

Är ministern beredd att rationalisera tillståndsprocessen vid avstängning av vägar genom att förenkla den och

är ministern beredd att avskaffa tillståndsprocessen med kungörelse i nämnda fall och ändra praxis så, att ett lokalt beslut om avstängning av vägen till exempel för rallyträning räcker?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Under ledning av kommunikationsministeriet bereds en omfattande totalreform av vägtrafiklagstiftningen. I samband med reformen kommer man också att bedöma de gällande bestämmelserna om avstängning av väg i vägtrafiklagen (267/1981) och vägtrafikförordningen (182/1982). Regeringens proposition med förslag till ny vägtrafiklagstiftning kommer enligt dagens bedömning att överlämnas till riksdagen under 2016.

Som framgår av riksdagsledamot Heinonens spörsmål är avstängning av en väg en mångfasetterad process. Dess syfte är att trygga rättigheterna och skyldigheterna för både väghållaren och personer som använder vägen för annat än hastighetstävlingar. Förutom för vägdelägarna och väghållaren kan avstängningen av vägen ha betydelse också för andra personer som i vardagslag använder vägen. Det kan hända att det inte finns någon annan väg till och från hemmet än den väg man tänker stänga.

Riksdagens biträdande justitieombudsman meddelade den 27 september 2007 ett avgörande (Dnr 664/4/05) där han tar ställning till avstängning av väg från rättsskyddets synpunkt. Enligt 51 § 1 mom. i vägtrafikförordningen ska väghållaren höras innan tillstånd till avstängning av vägen beviljas. Hörandet ska i fråga om alla typer av vägar ordnas i förväg av rallyarrangören i samband med att avtalet om användning av vägen ingås. Viktigt att notera är dock att utom 51 § 1 mom. i vägtrafikförordningen ska enligt biträdande justitieombudsmannen förvaltningslagens och grundlagens bestämmelser som generellt gäller hörande av part tillämpas vid avstängning av väg. Den grupp personer som ska höras kan då vara större än väghållaren och vägdelägarna. Då kan kungörelseförfarande vara det effektivaste sättet att nå denna stora grupp.

I 21 § i grundlagen föreskrivs om rättsskyddet, där ett element är rätten att bli hörd. Enligt 34 § i förvaltningslagen (434/2003) ska en part innan ett ärende avgörs ges tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet och avge sin förklaring med anledning av sådana yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras. Från denna allmänna regel kan avvika bara på de särskilda grunder som anges i 34 § 2 mom. i förvaltningslagen.

Vid reformen av vägtrafiklagstiftningen är det inte möjligt att begränsa grunderna för god förvaltning enligt 21 § i grundlagen och 34 § i förvaltningslagen, såsom rätten att bli hörd, besvärsrätten och myndigheternas utredningsskyldighet. Vid reformen av vägtrafiklagstiftningen kommer dock allt som är möjligt att göras i fråga om bestämmelserna för att tillståndsförfarandena för hastighetstävlingar i framtiden ska vara så enkla och jämlika som möjligt för väganvändar-

Ministerns svar

KK 1107/2014 vp — Timo Heinonen /kok

na, vägdelägarna och dem som arrangerar hastighetstävlingar.

Helsingfors den 27 februari 2015

Trafik- och kommunminister Paula Risikko